

for a living planet[®]

WWF Polska

ul. Wiśniowa 38
02-520 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Natura 2000

Jak rozwiązać konflikty i znaleźć przyjazne środowisku rozwiązania

Przypadek II

Via Baltica

Problem

I pan-europejski korytarz transportowy Via Baltica ma według założeń Unii Europejskiej łączyć Warszawę z Helsinkami. Już od wielu lat polscy decydenci forsują wariant przebiegu tej trasy przez Białystok po śladzie drogi krajowej nr 8 (planowanej drogi ekspresowej S-8), pomimo że wariant ten jest nieuzasadniony z perspektywy ruchu tranzytowego i szkodzi środowisku, przecinając cenne przyrodniczo obszary włączone do sieci Natura 2000: Puszcę Knyszyńską, Biebrzański Park Narodowy i Puszcę Augustowską (PLB200003, PLC200001, PLB200005).

Pomimo braku ostatecznych wyników strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) i zaniedbania procesu konsultacji społecznych, które są wymagane na podstawie dyrektywy 2003/35/WE, Rząd najprawdopodobniej podjął już decyzję o przebiegu Via Baltica w wariantcie przez Białystok. 4 odcinki podlaskich dróg, leżące na trasie tej inwestycji, planuje się zmodernizować do parametrów odpowiednich dla intensywnego ruchu ciężarowego. 2 z tych inwestycji już rozpoczęto. W grudniu 2006 Komisja Europejska rozpoczęła w związku z tą sprawą procedurę przeciwko Polsce za naruszenie prawa wspólnotowego, a w marcu 2007 skierowała sprawę do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, zarzucając polskiemu rządowi m.in. niewykonanie oceny oddziaływania na środowisko i nie przeanalizowanie wariantów alternatywnych dla planowanej trasy. Polityka polskiego rządu jest w tej sprawie rzeczywiście niespójna. Wykonanie oceny oddziaływania na środowisko dla Via Baltica zostało zlecone. Prace nad SOOŚ mają się zakończyć na jesieni bieżącego roku. Niejasne jest więc dlaczego Rząd z jednej strony przeznacza blisko 2 mln złotych z budżetu państwa na kompleksowe opracowanie wyjaśniające, który wariant przebiegu trasy będzie najkorzystniejszy, a z drugiej strony nie czekając na wyniki realizuje inwestycje, które stoją w sprzeczności ze wstępnymi wskazaniem analizy.

Na liście (indykatywnej) dużych projektów transportowych (powyżej 50 mln EURO) przewidzianych Przez Rząd do dofinansowania z funduszy UE w latach 2007-2013 znalazł się najbardziej szkodliwy dla środowiska odcinek wariantu białostockiego. Tymczasem inwestycja ta na dofinansowanie ze środków UE liczyć nie może, gdyż stoi w sprzeczności z prawem wspólnotowym.

Rozwiązanie

Zamiast forsować przebieg Via Baltica niezgodny z europejskim prawem, należy wyznaczyć przebieg trasy na podstawie wyników strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

for a living planet®

WWF Polska

ul. Wiśniowa 38
02-520 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

(SOOŚ) – oceny uwzględniającej, obok uwarunkowań transportowych i społecznych, warunki środowiskowe.

Nie jest na to jeszcze za późno. Modernizacja dróg jest potrzebna, w skali dostosowanej do ruchu lokalnego. Międzynarodowy ruch tranzytowy powinien natomiast być kierowany trasą, której przebieg zostanie zaplanowany w oparciu o wyniki SOOŚ. Po dokonaniu tego wyboru trasy, szczegółowe rozwiązania winny być ustalone w oparciu o oceny oddziaływania na środowisko poprzedzające etap projektów budowlanych (będący wstępem do realizacji inwestycji). Już teraz wiadomo, że do dalszych szczegółowych analiz, w toku SOOŚ, zakwalifikowano warianty przechodzące przez Łomżę, Ełk i Suwałki, omijające Białystok i najbardziej cenną przyrodniczo część Podlasia.

Finansowanie

Na budowę Via Baltica:

Znaczna część całkowitego kosztu budowy korytarza transportowego Via Baltica mogłaby zostać pokryta ze środków Unii Europejskiej wyłącznie pod warunkiem zrealizowania inwestycji na podstawie wyników SOOŚ. Pozyskanie dofinansowanie nawet w 85% zarówno projektów inwestycji drogowych jak i ich realizacji jest możliwe ze środków Funduszu Spójności. (<http://www.mrr.gov.pl/ProgramyOperacyjne+2007-2013/Infrastruktura+i+Srodowisko>)

Na ochronę i zrównoważony rozwój na obszarach Natury 2000:

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich, LIFE+, EkoFundusz, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Norweski Mechanizm Finansowy

for a living planet[®]

WWF Polska

ul. Wiśniowa 38
02-520 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

WWF, to **pełna** nazwa naszej organizacji, prosimy jej nie rozwijać